ئایە دیموکراسی حوکمی کوردستان دەکات یان دەسەڵاتی بنەماڵە و گروپ و دەستە؟.. رەوا حەمەجان

لە مێژووی (100)ساڵی رابردووی کوردا هیچ دەرفەتێك بە قەد راپەرینەکەی ئازاری (1991)و ئازاد بوونی ناوچەیەکی بەرفراوانی باشووری کوردستان دەرفەتێکی زێرین نەبووە بۆ کوردی باشور بۆ ئەوەی بتوانن بە ئازادی بگەن و بونیادی کۆمەڵگایەکی بەهێز بنێن لە هەموو روویەکەوە بە تایبەتی لە لایەنی پەروەردەوە، دەسەلاتداری و ئابوری و سەربازیەوە. دەرفەتێکی گەورە بوو بۆ ئەوەی تاك و کۆمەڵگا ئاشنا بکرێت بە بنەماکانی دیموکراسی و پێکەوەژیان و قەبووڵکردنی یەکتر.

بەڵام بە پێچەوانەوە لەبەر ئەوەی ئەو هێزە سیاسیانەی کە دەسەڵاتی سیاسیان گرتە دەست هەڵگری هیچ بیروباوەڕو ئایدۆلۆژیایەك نەبوون و نەیانتوانی دەسەڵات و کۆمەڵگایەکی مودێرن و دیموکراسی دروست بکەن، بەڵکو رۆژ لە دوای رۆژ کومەڵگایان بردە دواوەو هەرچی بیروباوەڕ و بیرکردنەوەی کۆن و شێوازی دەسەڵاتداری خراپ هەیە پەرەیان پێدا.

دەسەڵاتی ئەم (33) ساڵەی حکومەتی هەرێمی کوردستان نەك دیموکراسی ئاشنا نەکرد بە خەڵك و حوکمی دیموکراسی نەهێنایەکایەوە بەڵکو دوو بنەماڵە بە تەواوەتی خۆیان سەپاندووەتە سەر هەموو جومگەکانی حکومەت و کۆمەڵگادا، رۆژ دوای رۆژ ئازادی هەیە پاشەکشە دەکات رۆژانە پێشێلکردنی مافی مرۆق روودەدات، هەر ناوچەیەکی کوردستان بەرپرسێك و گروپێك حوکمی دەکات، کۆی گشتی ئەم خراپ دەسەڵاتداریەی باشوری کوردستان بووەتە هۆکارێك بۆ ئەوەی خەلك دەنگ هەڵبڕێت و بڕژێنە سەر شەقامەکان خۆپیشاندان ئەنجام بدەن بەڵام بەداخەوە لایەنی دەسەڵاتدار نەك ئامادەنین گوێبگرن لە خەڵك بەڵکو لە زۆربەی خۆپیشاندانەکانی شارەکاندا بە توندترین شێوە رووبەڕووی خەڵکی خۆپیشاندەر دەبنەوە و خەلك بریندار دەکەن و تەنانەت خەڵك دەکوژن وبرینداردەکرێن و سەدان کەس دەستگیر دەکرێن، تەنها لە خۆپیشاندنەکانی (17)ی شوبات نزیك (20) لاو کوژرا و سەدان کەس بریندارکرا، خەڵکێکی زۆر زیندانیکرا دەیان کەس لە ترسی گرتن هەڵهاتن بو وڵاتانی ناوچەکە و ئەوروپا. تەنها لە ناو شاری سلیمانی (520) کەس گیران و دوای ماوەیەکی زۆر ئازادکران زۆربەیان

بە ناچاری رایانکرد بۆ دەرەوەی وڵات. دەیان رۆژنامەنووس تەنها لەبەر نووسین تیرۆرکراوە نموونەی (زەردەشت عوسمان و ویداد حوسێن و سەرانی مامە حەمە و کاوە گەرمیانی)، چەندین رۆژنامەنووس حوکم دراون نموونەی (شەروان شەروەندی) و هاورێکان.

لە خۆپیشانـــدانەکانی(2020)کە خەڵـــك ئەنجامیـــدا بە پـــاڵپشتی هەڵســـوراوانی (نەوەی نوێ) بە تونـــدترین شیـــوە خۆپیشانـــدانەکان سـەرکوتکرا لە لایەن هیزەکـــانی حیـــزب و حکـــومەت و تەنـــانەت هیـــزی بەرپرســـەکانەوە. لە نـــاو شـــاری کەلار (163) کەس گیـــران لە لایەن هێزەکانی (محمود سەنگاوی)یەوە کە ئەندام سەرکردایەتی نیشتمانی کوردستانە، هاولاتیەك بەناوی(دارا حەمە عەلی) کە خەڵکی کەلارە بە رادیۆی دەنگی ئەمریکای گیراوە کە چۆن لە ماڵەکەی خۆیدا رفینراوە لەلایەن هێزێکی دەمامدارەوە لە کەلار پاش تەهەڕەدانێکی زۆر دواتر بەرەڵایـــانکردووە، ئەم هاوڵـــاتیە بە ناچـــاری روودەکـــاتە دەرەوەی کوردستان و ئێستا لە وڵاتانی ئەوروپا نشتەجێیە.

هاوڵاتیەکی تر بەناوی (هونەر حوسێن عەلی) کە چالاکەوانێکی (نەوەی نوێ) یە لە شاری رانیە، یەکەك دەبێت لەو کەسانەی کە سەرپەرشتی خۆپیشاندانەکانی ساڵی (2020) دەکات لە رانیەو دەوروبەری بەڵام خۆپیشاندانەکەیان بە توندترین شێوە رووبەرووی لێدان و توندووتیژی دەبێتەوە، (رەحمان عەلی قادر) یەکەکە لەو کەسانەی کە بەشداری ئەو خۆپیشاندانەی کردبوو کە(هونەر حوسێن عەلی) و چەندین هاوڕێی رێکیانخســـتبوو دەگـــێرێتەوە و دەڵێـــت: زۆربەمـــان گیرایـــن لە لایەن هێزەکـــانی (موســـتەفا عەوڵـــا شـــاوری)یەوە کە بەرپرســـێکی یەکێتـــی نیشتمانی کوردستانە لە رانیە، دوای ئازاردانێکی زۆر هەموومانی رووبەرووی دادگاکردەوە بەڵام باش بوو بەربووین.

دوای ئەوەی (هـــونەر حوســـێن عەلـــی) بۆ جارێکی تـــر ســـەرپەرشتی خۆپیشانـــدانێکی تـــری کـــرد لە مـــانگی(9) ســـاڵی (2021) لەو خۆپیشاندانەکەدا وێنەی (موستەفا عەوڵا شاوری)ی دەدڕێنرێت لە لایەن (هـــونەر حوســـێن عەلـــی) هێزەکـــانی (موســـتەفا عەوڵـــا شـــاوری) هەڵیانکوتایە سەر ماڵەکەی بەمەبەستی دەسگیرکردنی بەڵام لەبەر ئەوەی لەوکاتەدا ماڵ نەبوو نەگیرا، هەر بۆیە بە ناچاری هەڵدێت و روو دەکاتە وڵاتانی ئەوروپا.

لە کۆتایدا ئەوەی ماوە بیڵێن بەداخەوە رۆژ لە دوای رۆژ حوکمی دوو بنەماڵەو بەرپرسەکانی چواردەوریان بە هیزتر دەبێت و دیموکراسی و ئازادیش بەرتەسکتر دەکرێـتەوە.

رەوا حەمەجان